

Lapin sosiaali- ja
terveysturvayhdistys ry

lappilaiset.fi

Lapin ihmisen asialla
tiedolla
vaikuttamalla
yhdessä tekemällä

Lapin sosiaali- ja
terveysturvayhdistys ry

#syyspäivät

"Me allekirjoittaneet perustamme täten Lapin Huoltoväenyhdistyksen, jonka tarkoituksena on kerätä kuntien ja vapaiden huoltojärjestöjen palveluksessa olevat huoltotyöntekijät yhteistoimintaan huoltotyön tunnetuksi tekemiseksi, huoltomenetelmien parantamiseksi, huoltotyöntekijäin ammattitaidon kohottamiseksi Ja yhteistoiminnassa muiden huoltojärjestöjen kanssa sosiaalisen lainsäädännön tarkoituksenmukaiseksi kehittämiseksi"

Lapin sosiaali- ja
terveysturvayhdistys ry

lähellä.fi

Yhdistyksen perustaminen

Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen juuret johtavat Lapin sotien jälkeiseen jälleenrakennusaikaan. Sosiaalialan toimijat kantoivat aktiivisesti huolta Lapissa huoltotyöntekijöiden ammattitaidon ylläpitämistä ja kehittämistä sekä sosiaalialan, silloisen huoltotyön, tunnetuksi tekemisestä. Lapin huoltoväenyhdistyksen perustamisesta käytiin keskusteluja jo 1951 järjestetyillä huoltopäivillä, mutta yhdistyksen virallinen perustamisasiakirja merkittiin yhdistysrekisteriin 8.9.1952.

Alusta alkaen yhdistys on ollut eri aikojen muutoksissa rakentamassa ja kehittämässä monimuotoisia lappilaisten hyvinvointia ja osallisuutta lisääviä yhteistyömalleja ja -tapoja.

1960

Lapin alueen erilaisuutta suhteessa muuhun Suomeen haluttiin ymmärrettävästi toistuvasti korostaa.

Piiritarkastaja Reino Sarvola luetteli vuonna 1960 Huoltajalehden artikkelissaan Lapin alueen erityispiirteitä;

"harvin asutus,' suurin lapsirikkaus, läheisin naapuruus Ruotsiin ja Norjaan, sesonkityöllisyys, joka houkuttelee epäsosiaalista ainesta muualta Suomesta, vaikeat työttömyyskaudet, oman ammattitaitoisen työväestön puuttuminen, joka selvästi ilmenee voimalaitostyömailla ja vuoriteollisuudessa, suurin nopeus yhteiskunnallisissa muutoksissa ja sen aiheuttamat sopeutumisvaikeudet".

1970

Yhdistyksen nimi kiinnittyy aina aikaansa ja toimintaansa Lapin Huoltoväenyhdistyksen toimintaa haluttiin laajentaa huoltoväen ammattilaisten yhdistyksestä myös järjestöjen ja yhdistysten toimintaa tukevaksi yhdistykseksi.

Ajankohtaiseksi nimenmuutos tuli 1974, jolloin yhdistyksen uudeksi nimeksi rekisteröitiin Lapin Sosiaaliturvayhdistys ry

Toiminnassa painotettiin, että yhdistys on Sosiaaliturvan keskusliiton alainen alueellinen järjestö, joka toimii sosiaaliturvan ja muun sosiaalipolitiikan alalla työskentelevien henkilöiden, laitosten ja muiden yhteisöjen yhdyssiteenä. Käytännössä tämä tarkoitti, että Lapin Sosiaaliturvayhdistyksen tavoitteena oli kehittää jäsenistönsä toimintaedellytyksiä ja työn tehokkuutta edistäviä oloja.

Nykyinen nimi, Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistys ry, otettiin käyttöön vuonna 2006.

Nimenmuutoksella haluttiin korostaa, että ihmisten sosiaalinen ja terveydellinen hyvinvointi muodostavat kokonaisuuden, jossa ei voi tarkastella toista ottamatta huomioon toista

1970

Vuoden 1971 toimintakertomuksen mukaan yhdistyksen tarkoituksena oli koota sosiaalityöntekijät ja luottamushenkilöt yhteistoimintaan sosiaalihuollon kehittämiseksi.

Tämän toteuttamiseksi yhdistys järjesti edelleen erilaisia koulutustilaisuuksia, hankki tietoa sosiaalihuollon ja sosiaaliturvan tilanteesta, teki esityksiä ja antoi lausuntoja sosiaalisen toiminnan kehittämistä.

Koulutuspolitiikkaan liittyi myös pyrkimys saada uusi perustettavaksi kaavailtu sosiaalikorkeakoulu Rovaniemelle. Yhdistys antoi myönteisen lausunnon Lapin Kansankorkeakoulussa 1969 aloitetusta sosiaalityöntekijöiden koulutuksesta.

Lisäksi yhdistys harjoitti julkaisu- ja tiedotustoimintaa.

1980

Kansallisen, maakunnallisen, alueellisen ja paikallisen vaikuttamisen vahvistaminen käynnistettiin 1980-luvun alussa.

Yhdistyksen tiedotustoiminnan laajuutta kuvastaa kirjeenvaihto (yht. 1852 kpl): "kirjeitä jäsenistölle, kunnille, keskusliitolle ym.

Opinto- ja kurssitoiminta oli yhdistyksen toiminnassa aktiivista ja mahdollisti taloudellisesti yhdistyksen toimintaa. Vuoden opintotilaisuuksien aiheina olivat sosiaalihuollon nykytila, sosiaaliturvan kehityssuunnat, sosiaalihuolto ja talous. Tilaisuudet järjestettiin yhteistyössä lääninhallituksen kanssa.

Yhdistys antoi lausuntonsa kansallisesta uudistuksesta sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelua ja valtionosuutta koskevasta lainsäädännöstä, niin sanotusta VALTAVA:sta ja sosiaalijohtosäännöstä .Keskusliitolle.

Uutta tehokkuusajattelua kuvasti syyspäivien teema vuonna 1983: "sosiaalihuolto uudistuu, tehokkuus -mittarit, työmenetelmät ja kontrolli, työnohjaus".

1980

Valtakunnalliset sosiaaliturvan päivät pidettiin Rovaniemellä vuonna 1985.

Jätkänkynttilöiden loimutessa toivotettiin yleisten sosiaaliturvan päivien 900 osanottajaa tervetulleiksi Rovaniemelle 1.9.1985.

Ajan hengen mukaisesti pohdittiin tietoyhteiskunnan sosiaaliturvaa ja toisaalta perinteinen köyhäinhoito ja köyhien ihmisten asema olivat päivien aiheita.

Yhdistyksessä koettiin, että nämä päivät olivat "ensimmäinen suuri sosiaalialan ihmisten tilaisuus Lapissa".

1990

Kuten järjestötoiminnassa yleensä, myös Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistyksessä vilkkaat kaudet vuorottelevat suvantovaiheiden kanssa. Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistyksessä hiljaisuuden aika osui samaan ajanjaksoon kuin suuri yhteiskunnallinen, jopa globaali lamakausi 1990-luvun alussa.

2000

Yhdistyksen kansainvälinen toiminta nosti päätään. Vuoden 2000 kansainvälinen seminaari pidettiin Islannissa "Att Arbeta Allena". Järjestäjinä olivat Lapin Sosiaaliturvayhdistys, Lapin lääninhallitus, Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto ja NOPUS ry. Seminaarin aiheita olivat lastensuojelu ja huumeongelmat.

2000

Yhteiskunnan nopea teknologisoituminen heijastui myös Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen toimintaan. 2000-luvulla yhdistyksen toiminta lähti voimakkaaseen nousuun ja aiemmin vapaaehtoistoimintana tehty Lapin paikallisten sosiaali- ja terveysturvayhdistysten tukeminen jäntevöityi.

Yhdistys haki ja sai Raha-automaattiyhdistykseltä resursseja käynnistää hankkeita, joissa painopisteenä oli lappilaisten hyvinvoinnin tukemisen ohella teknologiaratkaisujen hyödyntäminen maakunnallisen hyvinvoinnin rakentamisessa.

Muutaman vuoden sisällä yhdistyksen työntekijöiden määrä kasvoi tasaiseen tahtiin saavuttaen toistaiseksi huippunsa 2000-luvun alkupuolella, jolloin työntekijöitä oli yhtä aikaa enimmillään kuusi.

2000

Lapin Kylä-Hyve hanke käynnisti yhdistyksen vahvan hanketoiminnan. Toimintakautenaan (2003-2006) Kylä - Elämän keskus -hankekokonaisuudessa kehitettiin kylien hyvinvointipalveluita Itä-Lapissa ja saamelaisalueella. Kylä - Elämän keskus -hankekokonaisuus koostui kuudesta itsenäisestä projektista, joita hallinnoivat Lapin sosiaaliturvayhdistys ry, Suomen Punaisen Ristin Lapin piiri, Nuorten Ystävät ry, SamiSoster ry, Lapin yliopiston sosiaalityön laitos ja Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, joka myös hallinnoi koko hankekokonaisuutta.

2000

Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistys ry:n, Nuorten Ystävät ry:n, Lapin läänin- hallituksen ja Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen yhteistyöhankkeen (2006-2008) päämääränä oli lappilaisten hyvinvointierojen kaventaminen.

2010

Yhdistyksen pitkäaikainen unelma ja toiminnan tavoite, lappilaisten sosiaali- ja terveysturvajärjestöjen yhteistoiminnan suunniteltu koordinaatio ja yhdistysten toiminnan mahdollistaminen, alkoi konkretisoitua 2010. Silloin, pitkän ja suunnitelmallisen pohjatyön jälkeen yhdistys sai RAY:lta rahoituksen Lapin järjestötoiminnan kehittämisrakenteen käynnistämiseen.

2010

Yhteiskunnan nopea teknologisoituminen heijastui myös Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen toimintaan.

Yhdistys haki ja sai Raha-automaattiyhdistykseltä resursseja käynnistää hankkeita, joissa painopisteenä oli lappilaisten hyvinvoinnin tukemisen ohella teknologiaratkaisujen hyödyntäminen maakunnallisen hyvinvoinnin rakentamisessa.

Hanketyöntekijä sai työkavereita ja muutaman vuoden sisällä yhdistyksen työntekijöiden määrä kasvoi tasaiseen tahtiin. Tämä mahdollisti sen, että yhdistys pystyi laajentamaan käytössä olevaa osaamista palkatessaan työntekijöitä.

2010

Järjestötieto-hankekokonaisuudessa (2007-2009) painottui jo tiedon merkityksellinen rooli lappilaisten hyvinvoinnin tukemisessa.

Hankekokonaisuudessa kiedottiin yhteen teknologian ja tiedon kokonaisuutta.

Laaja-alainen, yhteinen työskentely mahdollisti uuden oppimista muun muassa teknologian hyödyntämisessä.

Se avasi myös näkemyksiä siitä, missä määrin teknologiaa on mahdollista ottaa käyttöön tai jo käytetään järjestökentällä. Lapin, Espoon ja Pohjois-Pohjanmaan yhteistyönä rakennettiin perusta alueellisille tietopankeille ja teknologiavälitteisille yhteisille tiedotus- ja työskentelyalustoille, joista hyvä esimerkki on lappilaiset.fi-sivusto. (Kilpeläinen & Mustakangas-Mäkelä 2009.)

Teknologian kehittyessä järjestöpankkiin kerätyt tiedot oli siirretty lappilaiset.fi sivustolle. Käyttäjämäärät kasvoivat ja järjestöt päivittivät tietojaan sivustolle. Lappilaiset-sivusto kohtasi teknologiakehityksen tyypillisimmän piirteen: koskaan ei olla valmiita, vaan aina pitää olla katse tulevaisuudessa, toiminnan muutoksissa ja parastamisessa.

2010-2020

Yhdistys oli aloitteentekijän roolissa perustettaessa Lapin liiton yhteyteen järjestöjen maakunnallista järjestöneuvottelukuntaa vuonna 2012. Yhdistys on hoitanut neuvottelukunnan sihteerin tehtäviä sen perustamisesta alkaen.

Yhdistys oli myös yhtenä toimijana vahvasti tukemassa Lapin maakunnan ensimmäisen järjestöstrategian ja sen toimeenpanosuunnitelman työstämisessä.

2010-2020

Vaikuttamistoiminnan tärkeyttä ei voi vähätellä. Yhdistys onkin painottanut ennakoivaa vaikuttamista.

Yhdistys oli aktiivisesti perustamassa sosiaalityrvayhdistysten neuvottelukuntaa, joka sai sinettinsä helmikuussa 2014. Sosiaalityrvayhdistysten neuvottelukunta perustettiin vahvistamaan Suomen kuudentoista sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen yhteistyötä.

2010-2020

Edellisessä Juha Sipilän hallituksen sote-uudistuksessa yhdistyksellä oli merkittävä rooli lappilaisen järjestökentän koordinoijana. Järjestöjen soteverkosto toimi linkkinä soteuudistuksessa mukana olevien toimijoiden ja järjestöjen välillä, kokosi järjestöedustajat säännöllisesti yhteen, tuki tiedotuksessa, verkostojen kuulemisessa ja muissa sovituissa tehtävissä.

Maakuntien verkostojärjestöt

Maakuntien verkostojärjestöjen neuvottelukunta perustettiin 7.5.2020. Neuvottelukunta on valtakunnallinen toimija, joka edistää maakuntien järjestöjen keskinäistä yhteistyötä sekä maakuntien ja valtakunnallisen vuoropuhelua.

Toiminnan tavoitteena on tukea maakunnissa toimivien järjestöjen toimintaedellytyksiä sekä vahvistaa niiden äänen kuulumista valtakunnallisessa vaikuttamistoiminnassa.

Neuvottelukunnassa olevat verkostojärjestöt edustavat laajasti maakuntien järjestökenttää, ja neuvottelukunnan ytimessä ovat sosiaali- ja terveysjärjestöt.

Neuvottelukunta tuo maakuntien äänen Järjestöjen sotemuutostuki -kokonaisuuteen, on mukana digialustoihin liittyvässä kehittämistyössä, vaikuttaa lausuntotyön kautta sekä tekee yhteistyötä keskeisten valtakunnallisten toimijoiden kanssa

Järjestöjen sote-muutostuen tekijät

Järjestöasiantuntijat alueilla

Johanna Saarivaara

Kainuu
Keski-Pohjanmaa
Lappi
Pohjois-Pohjanmaa
p. 040 580 3765
johanna.saarivaara@lapinsote.fi

Laura Meriluoto

Etelä-Savo
Pohjois-Savo
Keski-Suomi
Pohjois-Karjala
p. 050 330 0286
laura.meriluoto@pssotu.fi

Niina Salo-Lehtinen

Etelä-Pohjanmaa
Kanta-Häme
Pirkanmaa
p. 045 277 4607
niina.salo-lehtinen@artteli.fi

Helena Haaja

Etelä-Karjala
Kymenlaakso
Päijät-Häme
p. 050 567 3610
helena.haaja@kykasote.fi

Kirsi Ala-Jaakkola

Pohjanmaa
Satakunta
Varsinais-Suomi
p. 044 989 5937
kirsi-ala.jaakkola@yhteisokeskus.fi

Anu Toija & Ilari Karhumalja

Uusimaa
p. 050 381 5511 p. 050 552 2778
anu.toija@hyte.fi ilari.karhumalja@hyte.fi

Lisätietoa muutostuesta osoitteessa
soste.fi/jarjestojen-sote-muutostuki/

Kansallinen koordinaointi

Anita Hahl-Weckström

Hankepäällikkö

p. 044 770 0491
anita.hahl-weckstrom@soste.fi

Sirkku Aalto

Viestinnän erityisasiantuntija

p. 040 121 6546
sirkku.aalto@soste.fi

Janne Haikari

Tutkija

p. 050 376 4573
janne.haikari@soste.fi

Lapin sosiaali- ja terveysturvan syyspäivät

- Yhdistys on järjestänyt 1960 luvulta lähtien sosiaalialan osaajien yhteisiä tapaamisia. Ensin pienoishuoltopäivinä ja sitten 1970 luvun lopulta Sosiaaliturvan päivinä ja 2000 luvulla sosiaali- ja terveysturvan päivinä.
- Syyspäivistä on muodostunut merkittävä sosiaali- ja terveystoimijoiden yhteinen foorumi missä niin viranomaiset, luottamushenkilöt kuin järjestöjenkin edustajat kohtaavat.

Tervetuloa, tehdään yhdessä hyvä seminaari, nautitaan upeasta Lapin luonnosta, laadukkaista puheenvuoroista ja loistavasta seurasta!

Lapin sosiaali- ja
terveysturvayhdistys ry

